

**Massachusetts Department of Public Health
Division of Tuberculosis Prevention and Control**
(ກະຊວງສາທາລະນະສຸກປະຈຳວິທີແມດຊາຫຼືເຊັດ
ພະແນກຄວບຄຸມແລະປ້ອງກັນວັນນະໂລກ)

ວັນນະໄລກ

ວັນນະໄລກ (TB) ຄືຫຍໍາ?

TB ແມ່ນການຕິດເຊື້ອ ຫລືພະຍາດຊະນິດນີ້ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນເມື່ອທ່ານຫາຍໃຈເອົາເຊື້ອພະຍາດນີ້ເຂົ້າໄປໃນປອດຂອງທ່ານ. ພະຍາດ TB ມີສອງແບບຄື : ການຕິດເຊື້ອພະຍາດ TB ແລະການເປັນພະຍາດ TB.

ການຕິດເຊື້ອພະຍາດ TB ຄືຫຍໍາ?

ການຕິດເຊື້ອພະຍາດ TB ກໍ່ແມ່ນຮູບແບບຂອງ TB ເຊິ່ງທ່ານມີເຊື້ອພະຍາດ TB ຈຳນວນໜ້ອຍຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານ, ແຕ່ວ່າມັນບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ທ່ານ - ລະບົບພູມຕ້ານທານຂອງທ່ານຈະຄວບຄຸມເຊື້ອພະຍາດນີ້ຢືນໃຫ້ອອກລິດ. ທ່ານຈະຮູ້ສຶກສະບາຍດີ, ທ່ານນີ້ຈະເປັນແລະບໍ່ສາມາດແຜ່ຂະຫຍາຍເຊື້ອ TB ໄປຫາຜູ້ອື່ນໄດ້. ຖ້າວ່າ ທ່ານຕິດເຊື້ອ TB ແລະລະບົບພູມຕ້ານທານຂອງທ່ານຫາກອ່ອນແອ, ເຊື້ອພະຍາດ TB ໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານຈະພັດທະນາຂຶ້ນແລະກາຍເປັນພະຍາດ TB ໄດ້. ການຕິດເຊື້ອ TB ບາງເທື່ອກຳເອັ້ນວ່າ TB ແບບ “ເຊື້ອຜັງຕົວ” ຫລື “ບໍ່ອອກລິດ”.

ພະຍາດ TB ຄືຫຍໍາ?

ພະຍາດ TB ແມ່ນຮູບແບບຂອງ TB ເຊິ່ງທ່ານມີເຊື້ອພະຍາດ TB ຈຳນວນໜ້ອຍຫລວງຫລາຍອາໄສຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານແລະມັນເປັນອັນຕະລາຍ. ໂດຍຫົວໄປແລ້ວ ທ່ານຈະຮູ້ສຶກເຈັບປ່ວຍ, ແລະຈະແຜ່ຜາຍເຊື້ອ TB ໄປຫາຜູ້ອື່ນເລື່ອຍຸ. ພະຍາດ TB ສາມາດຖືກກວດພົບໄດ້ຕາມພາກສ່ວນຕ່າງໆ ໃນຮ່າງກາຍຂອງທ່ານ ແຕ່ວ່າທໍາມະດາແລ້ວ ມັນມັກສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປອດຂອງທ່ານ. ອາການທີ່ພົບເຫັນໄດ້ທີ່ໄວ້ໄປຂອງພະຍາດ TB ໄດ້ແກ່ ອາການໄອ, ເປັນໄຂ້, ກິນເຂົ້າບໍ່ແຊບ, ນ້ຳໜັກລິດ, ອ່ອນແຮງ, ມີເຫຼືອອອກຍາມກາງຄືນແລະຮູ້ສຶກອິດເມື່ອຍຫລາຍ.

ມີວິທີການກວດເບິ່ງການຕິດເຊື້ອພະຍາດ TB ບໍ່?

ມີ. ທ່ານສາມາດຮັບການກວດເບິ່ງການຕິດເຊື້ອ TB ໄດ້ນຳທ່ານໝໍຂອງທ່ານ, ນາງພະຍາບານ ຫລືທີ່ສູນສຸຂະພາບໄດ້. ເມື່ອທ່ານໄປກວດ TB ທ່ານຕ້ອງຢ່າລືມກັບຄືນໄປຫາທ່ານໝໍ; ນາງພະຍາບານ ຫລືສູນສຸຂະພາບພາຍໃນ 2 ເທິງ 3 ມື້ເພື່ອກວດຜົນການທິດສອບ. ຖ້າວ່າ ທ່ານກັບຄືນມາຫລັງ 3 ມື້, ການກວດທິດສອບອາດຕ້ອງໄດ້ຮັດຄືນໃໝ່ອີກ. ຖ້າວ່າ ຜົນກວດຂອງທ່ານເປັນບວກ, ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ທ່ານມີເຊື້ອພະຍາດ TB, ແລະທ່ານໝໍຂອງທ່ານອາດສ້າງໃຫ້ສ່ອງໄຟຟ້າຢູ່ເອິກຂອງທ່ານເພື່ອໃຫ້ໜັນໃຈວ່າ ທ່ານຈະບໍ່ເຈັບເປັນຍ້ອນພະຍາດ TB. ດັວນີ້ມີວິທີການກວດເລືອດແບບໃໝ່ເພື່ອເບິ່ງການຕິດເຊື້ອ TB ດ້ວຍ. ທ່ານສາມາດຖາມທ່ານໝໍຂອງທ່ານ ຫລືມາງພະຍາບານກ່ຽວກັບເລື້ອນນີ້ໄດ້.

ການຕິດເຊື້ອພະຍາດ TB ສາມາດເປັນປົວໄດ້ບໍ່?

ໄດ້. ຖ້າວ່າ ທ່ານຕິດເຊື້ອ TB, ທ່ານອາດໄດ້ຢາເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອ TB ກາຍເປັນພະຍາດ TB. ທ່ານຈະຕ້ອງກິນຢາ 6 ເທິງ 9 ເດືອນ.

ພະຍາດ TB ສາມາດເປັນປົວໄດ້ບໍ່?

ໄດ້. ຖ້າວ່າ ທ່ານເປັນພະຍາດ TB, ທ່ານຈະຕ້ອງກິນຢາເປັນປົວ TB ຫລາຍຢ່າງ ເປັນເວລາ 6 ເທິງ 9 ເດືອນເພື່ອເປັນປົວພະຍາດ TB.

ເຊື້ອພະຍາດ TB ຕິດແປດໄປຫາຜູ້ອື່ນໄດ້ແນວໄດ?

ເຊື້ອພະຍາດ TB ສາມາດແຜ່ຜາຍໄປຫາຜູ້ອື່ນງູດໄດ້ ເມື່ອຜູ້ທີ່ເຈັບເປັນຍ້ອນພະຍາດ TB ໃນປອດ ໄອ ຫລືຈາມເຊື້ອ TB ໄສ່ອາກາດ. ຄືນທີ່ອາໄສ, ເຮັດວຽກ ຫລືໃຊ້ເວລາຢູ່ກັບຄືນເປັນພະຍາດນີ້ດືນຫລາຍອາດຫາຍໃຈເອົາເຊື້ອພະຍາດ TB ແລະພາໃຫ້ເກີດການຕິດເຊື້ອພະຍາດໄດ້.

ທ່ານສາມາດຕິດເຊື້ອພະຍາດ TB ໂດຍການຈັບບາຍອາຫານໄດ້ບໍ່?

ບໍ່ໄດ້. ເຊື້ອພະຍາດ TB ສາມາດຕິດແປດຈາກຜູ້ນີ້ໄປຫາອີກຜູ້ນີ້ໄດ້ຜ່ານຫາງອາກາດເທົ່ານັ້ນ. ທ່ານຈະບໍ່ຕິດເຊື້ອ TB ໂດຍການຈັບອາຫານ ຫລືເຄື່ອງຂອງອື່ນໆ ດອກ.

ພະຍາດ TB ຊະນິດຕ້ານຢາ ຄືຫຍໍ່?

ພະຍາດ TB ຊະນິດຕ້ານຢາມີສາເຫດມາຈາກເຊື້ອ TB ບໍ່ສາມາດຖືກຂ້າໃຫ້ຕາຍໄດ້ດ້ວຍຢາ TB ທີ່ວໄປ. ຖ້າວ່າ ທ່ານເປັນພະຍາດ TB ຊະນິດຕ້ານຢາ, ທ່ານກໍມຳອາດຕ້ອງກິນຢາ TB ທລາຍຢ່າງເປັນເວລາຢ່າງໜ້ອຍ 12 ເດືອນ. ທ່ານອາດເປັນສາເຫດພາໃຫ້ພະຍາດ TB ຕ້ານຢາຂຶ້ນມາໄດ້ ຖ້າວ່າ ທ່ານບໍ່ກິນຢາ TB ຕາມຄຳແນະນຳ ຫລືຖ້າວ່າ ທ່ານເຊົາກິນຢາກ່ອນການປິ່ນປົວຈະສັ້ນສຸດລົງ. ທ່ານໝໍຂອງທ່ານຈະບອກໃຫ້ທ່ານຮູ້ວ່າເມື່ອໄດ້ທ່ານຕ້ອງຢຸດກິນຢາ TB ຂອງທ່ານ.

BCG ຄືຫຍໍ່?

BCG ແມ່ນຢາສັກປ້ອງກັນ TB ເຊິ່ງມັກນຳໃຫ້ໃນບັນດາປະເທດທີ່ຄືນມັກເປັນ TB. ມັນຊ່ວຍປ້ອງກັນແອນ້ອຍແລະເດັກນ້ອຍບໍ່ໃຫ້ເຈັບເປັນດ້ວຍພະຍາດ TB. ແລະຂໍ້ຕີທີ່ສຸດຂອງມັນຄື່ຢາສັກ BCG ສາມາດປ້ອງກັນເດັກນ້ອຍໄດ້ເປັນເວລາ 5 ເຖິງ 10 ປີ, ແຕ່ວ່າບາງເຫຼືອມັນກໍບໍ່ສາມາດປ້ອງກັນ TB ໄດ້ເລີຍ. ຢາສັກປ້ອງກັນນີ້ບໍ່ຄ່ອຍນຳໃຫ້ໃນສະຫະຮັກຖອາເມລິກາ ຍ້ອນວ່າຄືນທີ່ສັກຢາປ້ອງກັນ BCG ແລວກໍຍ້ງສາມາດຕິດເຊື້ອ TB ໄດ້ຢູ່, ແລະທລາຍຄົນກໍຍ້ງເປັນພະຍາດ TBໄດ້. ຄືນທີ່ສັກຢາປ້ອງກັນ BCG ດິນກວ່າ 10 ປີແລ້ວ ແລະດັງວັນນີ້ມີຜົນການກວດ TB ເປັນບວກ ສ່ວນທລາຍແລວມັກໄດ້ຕິດເຊື້ອ TB.

ເພື່ອຂໍເອົາຂໍ້ມູນເພີ່ມຕີມກ່ຽວກັບ TB ຈຶ່ງຕິດຕໍ່ຫ້ອງການເມືອງ ຫລື Board of Health (ຄະນະກຳມະການດູແລ ສຸຂະພາບ) ໃນໂຕເມືອງ ຫລື the Massachusetts Department of Public Health, Division of Tuberculosis Prevention and Control (ກະຊວງສາທາລະນະສຸກປະຈຳຮັກແມດຊາຫຼຸດ, ພະແນກຄວບຄຸມແລະປ້ອງກັນວັນນະໂລກ) ທີ່ (617) 983-6970 ຫລື <http://www.state.ma.us/dph/cdc/tb/index.htm>.